

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГІДРОМЕХАНІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради Інституту
гідромеханіки НАН України
протокол _
від __ « _____ » 2024 року
Директор Інституту гідромеханіки
НАН України
Член-кореспондент НАН України

_____ Геннадій ВОРОПАЄВ

__ « _____ » 2024 року

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ

до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю « Прикладна математика»
в Інституті гідромеханіки НАН України в 2024 році

I. Загальні положення

1. Провадження освітньої діяльності у Інституті гідромеханіки НАН України (далі — Інститут) здійснюється відповідно до наказу МОН України про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні № __ від _____ року. Освітньо-наукова програма не акредитована.
2. Правила прийому розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 6 березня 2024 року № 266.
3. При необхідності до них вносяться зміни для приведення у відповідність до законодавчих і нормативно-правових документів України, відомчих актів НАН України та установчих документів Інституту гідромеханіки НАН України. Зміни до діючих Правил

прийому оформляються у вигляді додатків, вносяться за ухвалою вченої ради і затверджуються наказом директора Інституту гідромеханіки НАН України.

4. Інститут проводить прийом до аспірантури на денне очне навчання для здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 11 «Математика та статистика» за спеціальністю 113 «Прикладна математика» відповідно до ліцензії у межах ліцензованого обсягу.

5. Організацію прийому вступників до аспірантури Інституту здійснює Приймальна комісія, склад якої затверджує директор Інституту, який є її головою.

6. Директор Інституту забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році» та цих Правил прийому.

7. Усі питання, пов'язані з вступом до аспірантури Інституту, вирішуються Приймальною комісією на її засіданнях. Рішення Приймальної комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті інституту. Рішення Приймальної комісії, прийняте у межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором Інституту.

8. Прийом в аспірантуру Інституту здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування навчання.

9. До аспірантури Інституту приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають (перебувають) на території України на законних підставах, мають ступінь магістра або освітньо- кваліфікаційний рівень спеціаліста та виявили бажання здобути ступінь доктора філософії.

10. Особа, яка подає для вступу до аспірантури Інституту диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Інституту рішення про визнання його диплома.

11. Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту), зокрема за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

12. Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі заочною формою навчання.

13. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистила дисертацію або була відрахована з аспірантури достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

14. Іноземці та особи без громадянства можуть здобувати вищу освіту в Інституті за кошти фізичних (юридичних) осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами

України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між Інститутом та установами інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності.

15. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

16. Вступникам на час вступу місця у гуртожитку не надаються.

17. Аспіранти, що навчаються за кошти держзамовлення:

- отримують державну стипендію у разі зарахування на навчання за державним замовленням у відповідності з чинним законодавством України;
- іногородні аспіранти на підставі довідки з постійного місця реєстрації забезпечуються гуртожитком для несімейних.

18. Правила прийому до аспірантури на 2024 рік діють з дати прийняття Вченою радою Інституту механіки до 31 грудня 2024 року.

II. Терміни прийому заяв і документів, вступних випробувань та зарахування на навчання

Порядок роботи Приймальної комісії: щодня, крім п'ятниці, суботи та неділі, з 10:00 до 16:00.

Етапи вступної кампанії:

Початок прийому заяв і документів	1 серпня 2024 р.
Закінчення прийому заяв і документів	1 вересня 2024 р.
Строки проведення вступних іспитів	8-26 вересня 2024 р.
Терміни зарахування вступників за кошти державного бюджету	28 вересня 2024 р.
Терміни зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб, за рахунок цільових державних кредитів	28 вересня 2024 р.
Початок навчання в аспірантурі (очно)	1 листопада 2024 р.

III. Порядок прийому заяв і документів

Вступники до аспірантури подають такі документи:

- заяву на ім'я директора Інституту;

- особовий листок з обліку кадрів, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- 2 фотокартки 3x4 см;
- документ, що посвідчує особу і громадянство;
- документ про зміну прізвища (у разі зміни вступником прізвища);
- Військовий квиток або посвідчення про приписку (для військовозобов'язаних);
- результати Єдиного вступного іспиту (ЄВІ), складеного у 2023 або 2024 році.
- список опублікованих наукових праць і винаходів за спеціальністю (за наявності);
- дослідницьку пропозицію з обраної спеціальності, яка подається за 10 днів до іспиту зі спеціальності;
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086/о;
- диплом про закінчення вищого навчального закладу і додаток до нього;
- особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року;
- рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу (за наявності);
- довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- довідку з постійного місця реєстрації (для осіб, які мають намір проживати в гуртожитку);
- міжнародний сертифікат з іноземної мови (за наявності);
- згоду на збір та обробку персональних даних.

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

Важливе уточнення:

Вступники, які вже мають міжнародні сертифікати з іноземної мови (TOEFL, IELTS, Cambridge English, TestDaF, DELF, DALF), що підтверджують знання мови на рівні не нижче ніж B2, звільняються від іспиту з іноземної мови. Зазначені сертифікати розглядаються як еквівалент вступного іспиту з іноземної мови на найвищий бал, інформація про міжнародний сертифікат також буде внесена до ЄДЕБО. Такі вступники можуть проходити інші вступні випробування до аспірантури і не складають ЄВІ.

(<https://mon.gov.ua/ua/news/vazhliva-informaciya-dlya-vstupnikiv-do-aspiranturi>)

***Реєстрація заяв на участь у ЄВІ триватиме з 7 до 29 травня включно.** Реєстрацію осіб, які бажатимуть взяти участь у єдиному вступному іспиті, здійснюватимуть приймальні комісії закладів вищої освіти.*

До 17 червня учасники, зареєстровані для участі у вступних випробувань, отримають на своїх інформаційних сторінках запрошення-перепустки, де буде

зазначено дату, час і місце проведення тестування. Тестування відбудеться з **24 червня до 15 липня**. З міркувань безпеки ми не публікуватимемо інформації про те, де на території України відбудуться тестування, ні на сайтах Українського та регіональних центрів оцінювання якості освіти, ні на наших офіційних сторінках у соціальних мережах. Наполегливо рекомендуємо учасникам не розголошувати, де й коли проходитиме тестування, адже від цього може залежати безпека і їхня, і організаторів НМТ(національного мультітесту)

Відповідно до календаря проведення ЄВІ Українським центром оцінювання якості освіти (<https://testportal.gov.ua/kalendar-provedennya- yeviyue!Yu-2/>), вступні випробування будуть проходити у дві сесії і вступники матимуть два періоди реєстрації:

Період реєстрації	Вступні випробування
<i>Основні етапи</i>	
07 травня - 29 травня включно	24 червня - 15 липня
<i>Додаткові етапи</i>	
17 червня - 21 червня	31 липня - 14 серпня

Звертаємо увагу, що умовою допуску до складання вступного іспиту з іноземної мови є успішне складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) в 2023 або 2024 роках з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів та тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) не менше 100 балів.

Інформацію про результати ЄВІ за шкалою 100–200 балів буде розміщено на інформаційних сторінках учасників до **20 липня**.

Вступники до аспірантури можуть подавати документи для вступу до аспірантури не більше, ніж на дві спеціальності. У тому випадку, коли вступник до аспірантури рекомендується до вступу в аспірантуру за результатами конкурсу одразу за двома спеціальностями, освоювати освітньо- наукову програму підготовки доктора філософії в аспірантурі за рахунок державного бюджету він може лише за однією спеціальністю, за іншою — на умовах контракту.

Приймальна комісія Інституту допускає вступників до вступних випробувань на підставі поданих документів і може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань в аспірантуру у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

До початку іспитів в аспірантуру вступник має підготувати і подати дослідницьку пропозицію. Дослідницька пропозиція — це оригінальний науковий текст, підготовлений вступником до аспірантури, відповідно до теми його майбутньої дисертаційної роботи. Тема дослідницької пропозиції обирається вступником за погодженням із передбачуваним

науковим керівником. Попереднє оцінювання дослідницької пропозиції проводиться майбутнім науковим керівником вступника за двобальною шкалою: «зараховано» - «не зараховано». У разі отримання оцінки «не зараховано» вступник не допускається до вступних іспитів. Співбесіда за темою дослідницької пропозиції та її оцінювання відбувається на вступному іспиті зі спеціальності як його складова. Максимальна кількість за дослідницьку пропозицію – 40. Вимоги до дослідницьких пропозицій та їх оформлення — див. Додаток 2 .

Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури на денну форму навчання та довідка про середньомісячну заробітну плату з останнього місця роботи (за підписами керівника установи та головного бухгалтера) для нарахування стипендії подаються аспірантом особисто у десятиденний термін після зарахування до аспірантури.

IV. Проведення вступних іспитів та конкурсний відбір

Вступники до аспірантури складають вступні іспити:

- зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- з іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування, які передують вступним іспитам з іноземної мови та спеціальності. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного іспиту і позбавляється права брати участь у конкурсі.

Вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років, що засвідчують рівень не нижче ніж, B2 чи аналогічного рівня:

- для англійської мови — TOEFL, International English Language Testing System, Cambridge English Language Assessment;
- для німецької мови — TestDaF;
- для французької мови — DELF або DALF

звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови.

Експертизу поданих вступниками міжнародних сертифікатів з іноземної мови проводить Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України до початку вступних випробувань.

Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: додаткове випробування (у разі необхідності), випробування з фаху, іноземна мова. Для конкурсного відбору осіб при прийомі на навчання до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії конкурсний бал обчислюється як сума балів, отриманих вступником до аспірантури на вступних випробуваннях.

Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендуватиме на зарахування до аспірантури, формуватиметься за формулою:

$$КО = ВІС + ДП + ВІМ, \text{ де:}$$

- ВІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою),
- ДП – бали за дослідницьку пропозицію;
- ВІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови.

Знання вступника до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності оцінюються за 100-бальною шкалою: 90-100 балів – «відмінно», 80-89 балів – «дуже добре», 70-79 балів – «добре», 60- 69 балів – «задовільно», 59 і менше балів — «незадовільно». Якщо вступник одержав менше 60 балів, він втрачає право участі у конкурсі.

Рейтинговий список вступників до аспірантури впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого.

У разі одержання однакової кількості балів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники, які набирають більшу кількість додаткових балів. Додаткові бали нараховуються екзаменаційною комісією Інституту за навчальні/наукові досягнення вступників, що подані у Додатку 1.

Особам, допущеним за рішенням Приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого цими Правилами мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних іспитів до аспірантури не допускається.

Вступники до аспірантури, які не витримали конкурсу на місця державного замовлення, можуть брати участь у конкурсі на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб.

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення вступників до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Міжнародний сертифікат з іноземної мови, отриманий за останні два роки, що підтверджує рівні C1 – C2 та вище	ДБ1	C1 – 5 C2 – 10
Диплом переможця та призера міжнародної студентської олімпіади з фаху*	ДБ2	40
Диплом переможця та призера всеукраїнської студентської олімпіади МОН України з фаху*	ДБ3	перше місце – 20 друге місце – 15 третє місце – 10
Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт МОН України з фаху*	ДБ4	перше місце – 20 друге місце – 15 третє місце – 10
Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт НАН України з фаху*	ДБ5	перше місце – 20 друге місце – 15 третє місце – 10
Диплом лауреата премії НАН України для молодих учених та студентів вищих навчальних закладів за обраною спеціальністю*	ДБ6	10
Стаття у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України (за обраною спеціальністю) **	ДБ7	15 (кожна стаття)
Наукова стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Copernikus та інші) за обраною спеціальністю**	ДБ8	25 (кожна стаття)

Одноосібна монографія або розділ у колективній монографії, яка рекомендована до друку вченою радою інституту**	ДБ9	10
Участь у науковій всеукраїнській конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю**	ДБ10	5 (кожна теза)
Участь у науковій міжнародній конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю**	ДБ11	10 (кожна теза)
Патент або авторське свідоцтво на винахід***	ДБ12	20
Рекомендація Вченої ради інституту до аспірантури (за наявності)	ДБ13	5
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою	ДБ14	10

* диплом, отриманий під час навчання в магістратурі;

** за період не більше трьох років до моменту вступу (в сумі не більше як 60 балів за публікації та участь у конференціях);

*** за період не більше трьох років до моменту вступу.

**Вимоги до дослідницької пропозиції з фахової спеціальності
вступника до аспірантури**

Мета дослідницької пропозиції вступника до аспірантури – довести, що вступник володіє необхідними теоретичними і практичними знаннями з обраного напрямку наукової діяльності.

Тема дослідницької пропозиції має бути актуальною у творчому і практичному відношеннях та пов'язана з майбутньою дисертаційною роботою. У дослідженні необхідно визначити суть проблеми, окреслити шляхи її вирішення відповідно до сформульованих завдань. Робота над дослідницькою пропозицією передбачає критичне осмислення та узагальнення теоретичного матеріалу, його системний виклад, вступник повинен мати власну чітку позицію щодо питання, яке вивчається. Назва роботи має відповідати її змісту. Виклад матеріалу в дослідницькій пропозиції повинен бути змістовним і стислим.

Структура дослідницької пропозиції:

- титульний лист;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Всі структурні елементи повинні починатися з нового аркуша.

Титульний лист оформлюється за зразком, що наведений нижче.

Зміст розташовується після титульного аркуша. Він включає всі структурні елементи реферату з вказаними сторінками, на яких вони знаходяться.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів складається за умови повторення таких елементів більше трьох разів у тексті.

Вступ розташовується після переліку умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (якщо він є). У вступі розкривається актуальність і стан наукової задачі та її значущість, підстави та вихідні дані щодо подальшої розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Основна частина — це головна частина реферату, в якій розкривається сутність роботи. Вона розташовується після вступу. Вона може складатися з

розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожен розділ починається з нової сторінки. При викладенні суті роботи, особлива увага приділяється елементам новизни, які мають місце у дослідницькій пропозиції. У розділах основної частини подається:

- аналітичний огляд джерел за темою і вибір напрямів даного етапу дослідження;
- виклад загальної методики та основних методів досліджень;
- аналіз тих проблем, які будуть мати подальше дослідження у майбутній дисертації.

Висновки розташовуються після основної частини. Це синтез накопиченої в основній частині наукової інформації, тобто послідовний, логічний, чіткий виклад головних результатів дослідження. У висновках наводиться оцінка одержаних результатів дослідження (наукова, практична, соціальна цінність). Ця частина містить висновки автора як стосовно суті проблеми, що розглядалась у дослідницькій пропозиції, так і стосовно тих питань, які будуть в подальшому досліджуватись у майбутньому дисертаційному дослідженні.

Список використаних джерел завершує основну частину. Список використаної літератури повинен указувати на вивчені автором роботи, за якими може мати місце бесіда стосовно змісту дослідницької пропозиції. Він має включати в себе як фундаментальні наукові праці, так і останні публікації (переважно останніх 5 – 10 років) з обраної теми, наявні у вітчизняній та зарубіжній літературі. Список використаних джерел розміщується або в порядку появи посилань у тексті, або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків. Кількість позицій у списку має становити не менше 10 джерел. Бібліографічний опис джерел оформлюється згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». У тексті роботи, де використано джерело, в квадратних дужках проставляють номер джерела і сторінку, на яку зроблено посилання.

Всі структурні елементи дослідницької пропозиції починаються з нової сторінки.

Оформлення дослідницької пропозиції повинно відповідати вимогам до наукової публікації. Рекомендований обсяг дослідницької пропозиції 15 – 25 сторінок (формат А4), текст має бути набраний шрифтом Times New Roman 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє і нижнє – 2 см, ліве – 2,5 см, праве – 1,5 см. Абзацний відступ повинен дорівнювати п'яти знакам. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами без значка №, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Титульний аркуш (перша сторінка

роботи) включається до загальної нумерації сторінок роботи, але на ньому номер сторінки не проставляється, на наступних сторінках номер сторінки зазначається у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці. Ілюстративні матеріали (блок-схеми, схеми, графіки, діаграми, фотознімки, рисунки) разом з їх назвами розміщуються у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі матеріали мають бути посилання у роботі. Цифровий матеріал, як правило, оформлюється у вигляді таблиці, яку слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Формули та рівняння розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки та нумеруються порядковою нумерацією арабськими цифрами у крайньому правому положенні на рядку. Нумеруються лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті.

Правила оформлення реферату до аспірантури вказують обов'язковою вимогою унікальність на рівні 60%, перевірена ключовими системами Антиплагіат.

Зразок оформлення титульної сторінки

Інститут гідромеханіки НАН України

Дослідницька пропозиція на тему:

« _____ »

до вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 113 Прикладна математика

Підготував(ла): _____

Науковий керівник: _____ (ПІБ, вчений ступінь, вчене звання, посада)

Київ – 2024 р